

UVOD

U našem svakodnevnom privrednom i društvenom životu termin projekat je često prisutan i nalazi se u širokoj upotrebi. Bilo da se radi o osvajanju novog tržišta, uvođenju novog informacionog sistema ili nove organizacije, razvoju novog proizvoda, rekonstrukciji proizvodnog pogona, izgradnji nove fabrike, skoro svakodnevno možemo čuti kako se govori o realizaciji određenog projekta. Projekat se najčešće definiše kao složeni i neponovljivi poduhvat koji se preduzima u budućnosti da bi se postigli ciljevi u predviđenom vremenu i sa predviđenim troškovima.

Kao najbolji koncept za efikasno upravljanje projektom, danas se u svetu i kod nas koristi projektni menadžment – upravljanje projektom. Ovaj koncept je razvijen u SAD prilikom realizacije krupnih vojnih programa i projekata, i danas se veoma uspješno koristi za upravljanje realizacijom poslovnih, vojnih, istraživačkih i drugih projekata.

Koncept upravljanja projektom široko razvijen u svijetu i nezamjenljiv je kod upravljanja raznovrsnim projektima, posebno kod složenih, dugotrajnih i skupih razvojnih i investicionih projekata.

Bazira na uspostavljanju efikasne organizacije koja omogućava da se na najbolji način iskoriste raspoložive metode planiranja i kontrole za efikasniju realizaciju projekta, odnosno omogućava najefikasnije korišćenje raspoloživih metoda, materijalnih resursa, finansijskih sredstava i ljudi u procesu realizacije posmatranog projekta. Upravljanje projektom predstavlja naučno zasnovan i u praksi proveren koncept kojim se, uz pomoć odgovarajućih metoda organizacije, planiranja, vođenja i kontrole vrši racionalno usklađivanje svih potrebnih resursa i koordinacija potrebnih aktivnosti da bi se određeni projekat realizovao na najefikasniji način.

Osnovni cilj upravljanja realizacijom svakog projekta je da se realizacijom obezbijede zahtjevane performanse i kvalitet projekta uz najmanje vrijeme i troškove realizacije. Ako nije moguće postići planirano vrijeme i troškove realizacije, onda je cilj da se vremenska i troškovna prekoračenja svedu na mogući minimum.

Efekti koji se postižu primenom koncepta upravljanja projektom u realizaciji raznovrsnih projekata su višestruki i ogledaju se u značajnim vremenskim i finansijskim uštedama i racionalizacijama koje se postižu u procesu realizacije odnosnog projekta.

Naravno sve ove uštede i racionalizacije zavise, prije svega, od vrste projekta koji se realizuje i karakteristika procesa realizacije kojim se upravlja. Skraćivanje vremena realizacije jednog projekta, ili makar smanjenje realno mogućeg vremenskog prekoračenja, najčešće donosi velike finansijske uštede. Značajne uštede se mogu ostvariti i kod korišćenja finansijskih sredstava iz tuđih izvora, a takođe veliki pozitivni finansijski efekti se mogu dobiti, posebno kod poslovnih projekata, ranijim završetkom projekta i ranijim početkom funkcionisanja i ostvarenja profita.

U daljem radu najprije ću objasniti osnovne pojmove i definisati sam pojam projekta i upravljanja kako bih mogao obraditi temu rada a to je upravljanje projektima.